

**Водич за младински банки
во Република Северна
Македонија**

*За ангажирани млади
и одговорни заедници*

USAID
ОД АМЕРИКАНСКИОТ НАРОД

•mladi!info•
INTERNATIONAL

Водич за младински банки во Северна Македонија

Водич за младински банки во Република Северна Македонија

За ангажирани млади и одговорни заедници
Април 2019

Автори:

Ана Алибегова
Билјана Стојчевска
Елизабета Тошева
Маја Стевановска
Стефан Малески

Уредник:

Ана Алибегова

Графичко уредување:

Росица Стојковска

Април, 2019 година

Овој водич е подготвен од страна на Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал, со поддршка на американскиот народ преку Агенцијата на САД за меѓународен развој (УСАИД). Мислењата изразени во „Водичот за младински банки во Република Северна Македонија“ им припаѓаат на авторите и не ги изразуваат ставовите на Агенцијата на САД за меѓународен развој или на Владата на Соединетите Американски Држави.

Содржината на овој водич е инспирирана од Водичот за програмата младински банки подготвен од Фондацијата Мозаик од Босна и Херцеговина. Во исто време, тој е прилагоден на потребите и моделот кој се спроведува во Република Северна Македонија.

Содржина:

Што се младински банки?.....	3
Зошто моделот на младински банки ни е потребен?.....	4
Мрежа на младински банки – Македонија (ММБМ).....	4
Меѓународна мрежа на младински банки - <i>YouthBank International</i>	5
Златни правила на младинските банки.....	6
Принципи на методологијата “Развој преку учество на заедниците”	7
Чекори во работата со младинските банки.....	8
1. Избор и подготовка на членовите на Одборот на младинската банка.....	8
2. Промоција на јавниот повик за доставување на апликации	9
3. Избор на апликации – процес на селекција	10
3.1. Прием на апликации	11
3.2. Одлука за доделување на грантови.....	12
3.3. Промоција – потпишување на договорите со неформалните групи млади.....	14
3.4. Мониторинг и евалуација	14
3.5. Промоција на резултатите и размена на искуства	14
Прилог 1: Повик за нови членови на одборот на младински банки	15
Прилог 2: Пријава за членство во Одборот на младинската банка.....	17
Прилог 3: Формулар за оценување на кандидатите на одборот за младински банки	19
Прилог 4: Повик за проекти на неформални групи млади	20
Прилог 5: Пријава за предлог-проект	24
Прилог 6: Договор за користење средства помеѓу Мрежата на младински банки и неформалната група.....	29
Прилог 7: Временска рамка за имплементација.....	34

Што се младински банки?

Младинските банки нудат уникатен и несекојдневен пристап кон решавање на едно од најгорливите прашања во македонското општество – невработеноста на младите! Многу повеќе од само обуки и тренинзи, овозможувајќи конкретно искуство и директно учество наспроти застарени методи и некреативни концепти за стекнување вештини за вработување, младинските банки ги трансформираат заедниците и животите на младите. Младинските банки претставуваат иновативен модел и програма за создавање грантови преку кои се овозможува финансирање на локални акции од неформални групи млади со цел унапредување на заедницата. Младите одлучуваат каков тип на акции да бидат поддржани, тие управуваат со моделот во соработка со Мрежата на младински банки – Македонија, а токму младите се и тие кои имаат придобивки од спроведените проекти. Моделот на младински банки се спроведува во рамки на проектот “Мрежа на младински банки - Македонија” поддржан од Проектот на УСАИД за граѓанско учество и во времетраење од две години (октомври 2017 – септември 2019). Проектот има за цел да поттикне вработување на младите, давајќи им можност да ги стекнат потребните вештини, истовремено учествувајќи во развојот на локалната заедница. Младите ќе имаат можност да ги реализираат своите идеи за поквалитетен живот во заедниците користејќи неповратни средства за проекти.

Младинските банки се раководени од Одбори на младински банки составени од 5 до 7 членови, на возраст од 15 до 30 години. Членовите на одборите се млади луѓе истакнати во заедниците во кои живеат, тие се избрани на јавен повик и се обучени да водат програма за мали грантови. Младите во овој случај се тие кои одлучуваат кои предлог иницијативи од нивните врстници да добијат поддршка – применувајќи ја максимата „од млади за млади“. Моделот на *YouthBank* кој го застапува *YouthBank International* – како негов носител, се заснова на едноставна, флексибилна и пренослива идеја: *YouthBanks* се фондови, предводени од млади луѓе, преку кои се обезбедува поддршка на проекти напишани од млади и кои се фокусираат на решавање одреден проблем во локалната заедница. Неколку елементи за самиот модел се клучни:

- ✚ Младинските банки вклучуваат млади луѓе во проекти што сами ги дизајнираат и водат. Тоа е најмоќниот начин за ангажирање на младите луѓе во нивната заедница;
- ✚ Младинските банки вклучуваат млади луѓе во пишување на проекти, бидејќи тоа ги прави повеќе свесни за потребите на нивната локална заедница и КАКО да направат промена;
- ✚ Младинските банки поттикнуваат волонтерство и можност за позитивни промени. Преку нив, и младите кои моментално се надвор од системот, може да се вклучат и да учествуваат во изнаоѓањето решенија за проблемите во заедниците во кои живеат;
- ✚ Преку моделот на младински банки, се дели одговорноста и отчетноста, носењето одлуки за распределба на ресурсите се во рацете на младите луѓе кои дејствуваат филантропски, ги премостуваат поделбите, преземаат лидерски улоги, и така се поттикнува нивниот претприемачкиот дух.

Моделот дава недвосмислени резултати за позитивното влијание што младите можат да го имаат врз заедниците. Ова овозможува, секоја младинска банка да биде поефективна во контекст на целите на одржливиот развој (*Sustainable Development Goals* - *SDG*) и да им овозможи на младите луѓе да учествуваат во националните и меѓународните дебати за јавните политики.

Зошто моделот на младински банки ни е потребен?

Северна Македонија е една од земјите – лидери во регионот во поглед на младинската невработеност и одливот на мозоци. Младите луѓе разочарани од перспективите и можностите кои им се нудат во својата татковина, одлучуваат да заминат од државата и да ја градат својата иднина во странство. Младинските банки се одлична можност за да се поттикне соработка помеѓу повеќе релевантни чинители во земјава: младите, општините, граѓанските организации и бизнис заедницата со цел да се овозможи младите да се стекнат со вештини за вработување и искуство „од прва рака“, како и со важни животни вештини: работа во тим, емпатија, препознавање проблем и нудење решение, грижа за заедницата и слични.

Преку младинските банки, младите се чувствуваат исполнето – тие ги остваруваат своите идеи и потенцијал, ја подобруваат средината во која живеат. Дополнително, младинските банки ќе помогнат младите да развијат чувство за припадност кон заедницата во која живеат – тие се оние кои преку своите иницијативи ги уредуваат парковите во нивните општини, градат игралишта, поставуваат клупи, садат дрвја, организираат обуки за претприемништво, спортски настани, улични фестивали и разни помали и поголеми случувања.

Мрежа на младински банки – Македонија (ММБМ)

Мрежата на младински банки – Македонија е неформална мрежа на граѓански организации која има за цел да застапува создавање услови за што поголема младинска вработеност преку моделот на младински банки. Мрежата е основана во декември 2017 од страна на ЦЕФЕ Битола, Младински совет Прилеп, Порака Нова од Струга, Младински сојуз – Крушево, предводени од Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал кои и впрочем заседаваат со мрежата, притоа користејќи го знаењето и искуството на Мозаик Фондација од Босна и Херцеговина. Денес Мрежата на младински банки – Македонија брои 13 членови, меѓу кои и новите осум членки: Мултикултура, Младите можат, Волонтерски центар Скопје, Инова Лаб Битола, Здружение на граѓани за културна соработка Интеркултура, Здружение за мултикултурна интеграција – Инклузија, ЛАГ Агро Лидер, Платформа за зајакнување на младите – Гостивар. Младиинфо ја предводи мрежата користејќи го искуството и знаењето на

Мозаик фондација, кои веќе 10 години успешно го спроведуваат овој модел во Босна и Херцеговина и преку него имаат остварено 2000 идеи на млади луѓе.

Мрежата на младински банки во овој состав делува во 4 региони во Република Северна Македонија (Скопски, Полошки, Југозападен и Пелагонија), со цел да се воспостави новиот и иновативен модел во земјава кој ќе треба да донесе клучни промени во младинското вработување. Преку овој модел, не само што младите ќе бидат тие кои ќе поднесат иницијативи за нивната заедница, туку и тие ќе располагаат со средствата и токму младите ќе одлучуваат каков тип на проекти да се поддржат. Првичен интерес за моделот имаат покажано неколку општини, меѓу кои: Гази баба, Кисела вода, Прилеп, Новаци, Струга, Кривогаштани, Охрид, Крушево, Гостивар и Боговиње.

Младиинфо Интернационал како лидер на овој проект во 2018-та година стана членка во *YouthBank International*, меѓународната мрежа на младински банки кои го поддржуваат овој етос и модел кој се заснова на едноставна, флексибилна и пренослива идеја – дека младинските банки се фондови што ги водат млади луѓе за поддршка на проекти кои се иницирани и предводени од млади луѓе, а кои имаат за цел да го подобрат животот во заедниците.

Меѓународна мрежа на младински банки - *YouthBank International*

YouthBank International постои од јуни 2014 година, врз основа на модел кој се развивал од 1999 година. Фондацијата на Заедницата за Северна Ирска (*The Community Foundation for Northern Ireland - CFNI*) беше домаќин на една од седумте пилот - младински банки кои ја трансформираа идејата во практична акција. Тие се и основач на Конзорциумот на младински банки во Обединетото Кралство (*YouthBank UK*).

Помеѓу 2002 и 2013 година, CFNI го претстави моделот *YouthBank* за младинските организации кои работат во Ирска, како и во други делови од светот. Во јуни 2014 година, добротворната компанија, *YouthBank International (YBI)* е формирана како независен ентитет со цел да ја олеснува размената на информации и размената на најдобри практики во рамките на мрежата. Организацијата ги слави успехите на моделот на глобално ниво, кој се спроведува во 25 земји од светот.

Визијата на *YouthBank International* е создавање свет во кој младите луѓе ќе бидат двигатели на промени и ќе прават разлики во нивните локални заедници. *YBI* има постигнато значаен успех во изминатите 4 години, младинските банки се присутни на повеќе од 200 локации, на 4 континенти и преку нив се поддржани скоро 5000 проекти.

Златни правила на младинските банки

Иако младинската банка е замислена како флексибилна програма која се прилагодува на специфичните потребите на младите луѓе, работата на Одборите на младинските банки се заснова на цврсти и непроменливи принципи. Задачата на овие принципи е да се гарантира дека ќе се применат основните вредности на кои се заснова концептот на младинската банка и дека ќе се остварат нејзините главни цели:

- ✦ **Младите водат:** Ова значи дека младите луѓе се тие кои ја преземаат одговорноста - донесуваат одлуки за распределбата на грантови, го следат спроведувањето на одобрените проекти, работат на промовирање на банката и се грижат за нејзиниот углед во заедницата. Мрежата на младински банки обезбедува образование и тренинг за младите, а со поддршка на локаните власти, ги советува младите и се грижи основните принципи и процедури на моделот да бидат почитувани и применети.
- ✦ **Учество (партиципација):** Секој член на Одборот на младински банки има еднаква можност да го изрази своето мислење и да учествува во одлучувањето за доделувањето на грантовите.
- ✦ **Отворена за сите млади луѓе:** Можноста за добивање на грантови е отворена за сите млади луѓе (на возраст од 15 до 30 години) кои сакаат да остварат позитивна промена во својата заедница. Младинска банка посебно ги охрабрува оние млади луѓе кои немаат еднакви можности како останатите во своите заедници, како на пример социјално загрозените лица, лицата со потешкотии во развојот, малцинствата и слично.
- ✦ **Јасни процедури за избор:** Процедурите за избор обезбедуваат процесот на донесување на одлуки во младинските банки да биде одговорен, фер и транспарентен.
- ✦ **Јасен и разбирлив јазик:** Во сите свои пишувани материјали, младинските банки користат јасен и лесно разбирлив јазик.
- ✦ **Можност за учење и развој:** Користејќи практични и забавни методи на учење, младинската банка овозможува младите луѓе да се стекнат со нови знаења и вештини, со кои не може да се здобијат низ формалното образование, а кои многу ќе им користат во иднина.
- ✦ **Промоција на меѓусебно разбирање и почитување на различности:** Младинската банка овозможува простор за младите луѓе кои доаѓаат од различни културни, политички, религиозни и национални заедници да споделуваат искуства и развиваат меѓусебно разбирање и почит.
- ✦ **Рефлексија и евалуација:** Одборите на младински банки одвојуваат значаен дел од своето време за рефлексија и евалуација на тренинзите, работните групи и другите активности во кои биле вклучени, а преку кои донеле одлуки за финансирање на проекти. Тие ги анализираат своите претходни активности и одлучуваат што може да се подобри во иднина за нивната работа да биде успешна.
- ✦ **Можност за славење на успехот:** Младинската банка верува дека е важно да се прослави успехот и да се покажат резултати во заедницата од работата на одборот и неформалните групи млади.

Принципи на методологијата “Развој преку учество на заедниците”

Покрај „златните правила“, работата на младинската банка се базира на основните принципи на работата на самата Мрежа на младински банки - Македонија. Тоа се начелата на т.н. принцип „развој преку учество во заедницата“ кои овозможуваат целосно учество на членовите на заедницата во локалниот развој. Како резултат на процесот на „развој преку учество во заедницата“, членовите на заедницата можат:

- ✚ Да ги решат конкретните локални проблеми со што ќе го подобрат квалитетот на животот во своја заедница (видлив и конкретен резултат);
- ✚ Да развијат меѓусебни односи, односно да градат капацитети за искористување на локалните ресурси, како и за ефективна заедничка работа на сопствениот развој (резултира со развој на општествена кохезија).

Вклучувајќи ги членовите на заедницата во активности од заеднички интерес и обезбедувајќи целосно учество во сите фази на имплементација на проектите, преку методот „развој преку учество во заедницата“ Мрежата на младински банки која го воведува моделот ги охрабрува членовите на заедницата:

- ✚ да ги анализираат заеднички своите потреби;
- ✚ да идентификуваат можни решенија и достапни ресурси;
- ✚ да развиваат план на активности;
- ✚ да ги развиваат своите капацитети за спроведување на тие активности.

Сите активности на Мрежата на младински банки, од развивање на идејата, избор на корисници, консултации за развој на капацитетите, до евалуација и следење, се засноваат на седумте принципи за „развој преку учество во заедницата“ кои овозможуваат да се постигнат резултати во заедниците. Овие принципи мора да бидат вградени во проектите на неформалните групи млади, кои добиваат поддршка преку младинските банки:

- ✚ **Локални решенија:** Можноста да се препознаат и користат сопствените човечки, природни, културни и економски ресурси ја движи заедницата напред;
- ✚ **Локална корист:** Силното и успешното вклучување на заедницата зависи од тоа какви конкретни придобивки ќе имаат луѓето од спроведувањето на проектот;
- ✚ **Учество во процесот на планирање:** Обезбедува поддршка во исполнувањето на поставените цели и долгорочна оддржливост на проектните резултати;
- ✚ **Постапен пристап:** Реалните цели доведуваат до видливи резултати кои ќе изградат самодоверба и позитивен став, односно ќе поттикнат нови иницијативи меѓу младите;
- ✚ **Локални партнерства:** Доверба, отвореност и поделба на одговорности меѓу групите вклучени во заедничката иницијатива води до успех;
- ✚ **Локално лидерство:** Оние кои знаат што и како да постигнат и во кои луѓе да имаат доверба ќе ги охрабрат останатите да се приклучат;

- ✚ **Волонтерска работа:** Обезбедува задоволство од дружењето, гордост од учество во нешто корисно за заедницата и гради доверба неопходна за идните иницијативи.

Чекори во работата со младинските банки

Чекорите претставени во овој прирачник се преземени од искуствата на Фондацијата Мозаик од Босна и Херцеговина, како и дел на Мрежа на младински банки – Македонија, при нивната работа со воведувањето на моделот на младински банки.

1. Избор и подготовка на членовите на Одборот на младинската банка

Одборот на младинската банка во секоја општина брои 5 претставници – млади луѓе од заедницата, како и претставник на Мрежата на младински банки – Македонија и на општината, кои имаат консултативна и менторска улога и не се вклучени директно во работата на Одборот и неговите активности.

ИЗБОР НА ЧЛЕНОВИ: Изборот на членови на младинската банка се врши преку јавен повик објавен во секоја општина/ апликација достапна на web страниците на општините, на страната <http://mladinskibanki.mk/> и web страните на организациите-членки на Мрежата. Повиците за нови членови на одборот најчесто се објавуваат на крајот на годината. Основни критериуми кои треба да ги исполнат потенцијалните членови се:

- ✚ Да имаат од 15 до 30 години и да сакаат да бидат активни членови на Одборот на младинската банка;
- ✚ Во Одборот на младинската банка да бидат активни најмалку една година од кога ќе станат членови;
- ✚ Да покажуваат интерес за младински активизам, да се истакнуваат во својата заедница, училиште и да имаат учествувало во активности поврзани со млади;
- ✚ Да знаат да ги препознаат потребите на младите во општината и да бидат одговорни за одлуките што ги донесуваат;
- ✚ Да живеат на територијата на таа општина.

Пријавите за членовите се доставуваат по е-маил, а ги оценуваат: претставник за млади од општината, претставник на Мрежата на младински банки – Македонија и постар член од Одборот на младинската банка. Ако Одборот се формира за прв пат, во изборот на кандидатите учествуваат двајца претставници од општината и еден од Мрежата на младински банки – Македонија. Во исклучителни случаи, а во разговор и со договор помеѓу Мрежата и општината, членовите на Одборот на младинската банка може да се избераат од локалниот младински совет, доколку ги исполнуваат горенаведените услови.

При оценувањето на кандидатите, ќе се земат предвид следните искуства и знаења:

- ✚ Активизам и искуство при работењето со млади;
- ✚ Познавање на локалните / националните политики за млади;

- ✚ Познавање на моделот на младински банки и на работата на Мрежата на младински банки – Македонија;
- ✚ Способност и квалитет да се придонесе кон работата на Одборот;
- ✚ Подготвеност и интерес да се посветат на волонтерска работа во рамки на Одборот.

За критериумите за селекција и самиот процес на избор на членовите на Одборот ќе биде изработен мал формат на водич со цел задржување на квалитетот на самиот модел и ефикасност на процедурите. По евалуацијата на апликациите, кои ќе се состојат од едноставни апликациски форми, најдобрите кандидати ќе бидат повикани на интервју, а тројцата членови на изборната комисија ќе одлучат кои да бидат избрани.

РАЗВОЈ НА ВЕШТИНИ: Откако ќе се изберат членовите на Одборот преку јавен повик и ќе се направи потребната евалуација, тие треба да бидат целосно запознаени со начинот на кој функционира и се развива младинската банка, како и да се стекнат со потребните вештини за нивно успешно работење. Посебен акцент се става на тоа членовите на одборот правилата и вештините кои теоретски ќе ги научат, да ги применат во пракса. Ова се постигнува преку подготвителна обука како и преку средби и состаноци на новоформираните одбори со претставници на локалните власти, каде што подетално членовите на Одборот ќе се запознаат со младинските политики во општината. Треба да се нагласи дека членовите на Одборот се здобиваат со знаење и вештини континуирано, не само преку подготвителни обуки, туку и помош и менторство од Мрежата на младински банки – Македонија, како и од претставниците на локалните власти.

ГРАДЕЊЕ НА ТИМ: Веднаш по изборот на членовите на Одборот, потребно е да се започне со т.н. градење на тим кој заеднички ќе донесува одлуки во иднина и ќе управува со Фондот за младински банки. Посебно внимание треба да се посвети на градењето на доверба, на добрите меѓучовечки односи и работните правила во рамките на Одборот – тоа претставува единствен начин да се обезбедат услови за ефикасна работа.

Членовите на Одборот мора да развијат т.н. организациска култура која ќе обезбеди отворена и аргументирана комуникација, посветеност на тимот/ програма, заедничко разбирање на целите, правила за работа. Исто така, секој одбор треба да избере свој координатор / лице за контакт. Улогата на координаторот / лицето за контакт е да има директна комуникација со претставници на локалната организацијата и општините и да организираат состаноци и активности со други членови на одборот во сите фази на развој и имплементација на програмата.

2. Промоција на јавниот повик за доставување на апликации

Активностите за промоција ги вршат членовите на Одборот со техничка и советодавна поддршка од Мрежата на младински банки - Македонија, односно локалната организација задолжена за спроведување на програмата, во соработка со локалните власти. Јавниот повик треба да ги содржи следните информации:

- ✚ Информации за донаторот (кратка историја, мисија, визија, цели);
- ✚ Основни информации за програмата на младински банки;
- ✚ Опис на грантот (минимален и максимален грант, каков тип на активности се финансира, а какви не, буџетски ставки во проценти);

- ✚ Кој може/не може да аплицира;
- ✚ Метод на оценување (кој врши проценка, кога, според кои критериуми);
- ✚ Како да се аплицира (формулар за апликација, рок, контакт и адреса).

Основните промотивни активности што ги спроведуваат членовите на Одборот на младинската банка вклучуваат: делење на промотивен материјал за промоција на Програмата за младински банки и повиците за предлог-проекти на неформални групи млади, организација на едукативни презентации за програмата во просториите на локалните заедници и општината, помош при пишување проекти и мобилизација на локални ресурси, промоција на младинската банка во медумите. Треба да се напомене дека промоцијата на јавниот повик не значи само дистрибуција на летоци во училиштата, организациите и локалните заедници – неопходно е да се испрати порака на креативен начин што ќе ги заинтересира младите да се пријават. За да го постигнат ова, членовите на Одборот треба:

- ✚ Да имаат јасно разбирање за програмата што ја промовираат;
- ✚ Да користат разни алатки за да допрат до младите луѓе;
- ✚ Да бидат сигурни дека информациите доаѓаат до вистинска целна група во вистинско време.

3. Избор на апликации – процес на селекција

Изборот на младинските групи кои ќе добијат финансиска поддршка за спроведување на активностите е работа на самиот одбор и бара посебни вештини и целосна посветеност. Шемата ги покажува чекорите за селекција:

3.1. Прием на апликации

Претставниците на неформалните групи млади треба да ги достават предлог проектите во затворено плико до назначениот датум во повикот за апликации. Предлозите се предаваат на општината која треба да ги регистрира за своите потреби. За време на отворањето на пликоата, членовите на Одборот на младински банки пополнуваат образец со кратки податоци за пријавата (вклучувајќи име на проектот, сума која се бара, време на спроведување и краток опис), како и дали апликацијата ги исполнува критериумите од повикот.

3.1.1. Прв круг на селекција

Изборот на апликациите го врши Одборот за младински банки според однапред дефинирани критериуми **елиминациски критериуми** – на пример: соодветно пополнување на апликацискиот формулар, висина на грантот и темата да одговара на приоритетите на повикот, групата која аплицира да ги исполнува критериумите наведени во повикот, како и да има доставено комплетна документација. Одговорот до групите млади кои аплицирале го доставува Одборот на младинските банки на претставници на

младите/неформални групи во писмена форма. Одборот испраќа писмо со кое ја одбива апликацијата или доставува барање за интервју со носителите на апликацијата кои го поминале првиот круг на селекција.

За време на овој процес е потребно:

- ✦ Сите членови на одборот да се присутни;
- ✦ Да се избегне каква била можност за судир на интереси (на пример, во случај член на Одборот да е лично поврзан со некои од членовите на неформалната група – близок роднина, пријател / непријател, тој член не треба да има право на глас);
- ✦ Да се договори начинот на архивирање на апликациите;
- ✦ Да се проценува врз основа на повикот и критериумите
- ✦ Да се обележат оние прашања за кои Одборот смета дека треба да се достават дополнителни објаснувања;
- ✦ Да се договори поделба на задачите за наредните чекори (кој ќе ги врши интервјуата и кога);
- ✦ Да се известат групите кои аплицирале за одлуките (дали нивната апликација е одбиена или се поканети на интервју).

3.1.2. Втор круг на селекција – интервју

Интервјуата со неформалните групи одбрани во првиот круг на селекција го спроведуваат три члена од Одборот. По спроведувањето на интервјуата, се подготвува извештај. При водење на интервјуата потребно е да се водите по следниве насоки:

- ✦ Да се подготви водич за интервју (кои прашања ќе бидат поставени). При самата подготовка да се обрне внимание на нејасните делови од предлог-проектот и тие да се разјаснат;
- ✦ Најмалку два члена на Одборот, а најдобро три, го водат интервјуто со членовите на неформалните групи;
- ✦ Да се обрне внимание на “говорот на тело” и да се обезбеди опуштена атмосфера во текот на интервјуто;
- ✦ Да се разјасни дека оние кои го водат интервјуто не се единствените кои ја донесуваат одлуката за избор (да се објасни процесот);
- ✦ Да им се овозможи на членовите на неформалните групи да поставуваат прашања;
- ✦ Да се сподели информација со членовите на неформалната група за тоа кога ќе биде донесена конечната одлука;
- ✦ Да се подготви извештај непосредно после интервјуто од страна на претставниците на Одборот присутни на интервјуата.

3.2. Одлука за доделување на грантови

Конечниот избор за тоа кои проектни идеи ќе бидат поддржани се заснова на однапред утврдени критериуми за избор: квалитетот на идејата, учество и водство на младите, оправданост на потрошените пари – средства, колку проектот е навистина потребен во заедницата и која е неговата одржливост и влијание. На состанокот на Одборот, на кој

присуствуваат сите членови, се врши конечниот избор на предлози за проекти за неформални групи на млади кои ќе бидат поддржани. Чекорите се следни:

3.2.1. Подготовка / Вовед

- ✚ Секој мора да има копија од апликацијата и да има можност да ја прочита;
- ✚ Наведете ги имињата на присутните членови на Одборот во Записникот;
- ✚ Осигурајте се дека секој на ист начин ги разбира критериумите и методот на оценување;
- ✚ Со договор усогласете го минимумот на поени кои апликацијата може да го има за да се смета за одобрена – одредување на долен праг (на пример 45 поени од максимални 100) со цел да се обезбеди квалитет (не одобрувајте лоши проекти само затоа што имаат најголем број на поени);
- ✚ Оние кои имаат конфликт на интереси изјавуваат дека нема да учествуваат во дискусијата.

3.2.2. Дискусија и донесување на одлука

- ✚ Оние кои ги воделе интервјуата ги презентираат предложените проекти врз основа на извештаите кои ги направиле, по што следи можност за поставување на прашања;
- ✚ Секој член на Одборот оценува индивидуално и го запишува бројот на поени во посебно изготвен формулар ист за сите членови и апликации. Записничарот ги запишува поените од секој еден член на Одборот на збирна листа за бодување. Доколку има потреба, се отвора дискусија. Процесот се повторува за секоја апликација;
- ✚ Освен што преку овој процес ќе се одлучи кои проекти ќе добијат поддршка, се отвора можност за дискусија за евентуални промени на севкупниот буџет за младинската банка, како и за промена, односно прилагодување на одредени активности од проектите апликации;
- ✚ На состанокот присуствуваат и претставник на општината одговорен за млади, како и претставник на Мрежата за младински банки. Тие немаат право на глас, туку служат да дадат менторска поддршка на Одборот при неговата работа.

3.2.3. Информирање на неформалните групи за резултатите (одбиени/ одобрени)

Веднаш по донесувањето на одлуката, комисијата подготвува писма за неформалните групи со цел да ги информираат за резултатите од селекцијата. Оние кои ќе добијат позитивен одговор за поднесената апликација се повикани да потпишат договор за грантот.

Важно: Процедурите и критериумите постојат како би се овозможило процесот на носење одлуки да биде одговорен и објективен (заснован на критериуми, а не на чувства), конзистентен и да биде инклузивен, односно да ги вклучува сите членови на Одборот на младинската банка, а не само најгласните. Деталната анализа на апликациите овозможува да се носат т.н. „информирани одлуки“, врз основа на дадени критериуми и отворена дискусија, наспроти носењето одлуки со просто мнозинство. На

крајот, ваквиот процес воспоставува стандарди под кои нема да се оди и оневозможува доделување средства само поради тоа што одреден проект има најмногу поени, иако истиот не ги задоволува минимумот исполнети услови и поени.

3.3. Промоција – потпишување на договорите со неформалните групи млади

Во просториите на општините се организира мала церемонија со цел да се одбележи моментот на потпишување на договорите. Одборот на младински банки, во соработка со општината, изработува симболични чекови кои им ги дава на добитниците на грантовите. Ова е одлична можност да се промовира работата на младинската банка, општината, бизнисите – поддржувачи, како и самата Мрежа на младински банки. По свечениот дел кој трае околу еден час, претставникот на Мрежата на младински банки – Македонија, одржувајќи кратка презентација, ги запознава грантистите и присутните со финансиските процедури, начините на плаќање, како и потребните извештаи.

3.4. Мониторинг и евалуација

При спроведувањето на активностите на неформалните групи, членовите на Одборот на младинската банка треба:

- ✚ Да вршат **МОНИТОРИНГ**: односно да прибираат информации за начинот на кој неформалната група го имплементира одобриениот план на активности, да проверат како напредуваат во исполнувањето на планираните оперативни цели и како ги трошат средствата. Одборот и групата млади заеднички дискутираат за евентуалните проблеми во текот на спроведувањето на проектот. Одборот организира најмалку два состанока со членовите на неформалната група, вклучувајќи и посета на самото место каде што се одвиваат активностите;
- ✚ Да вршат **ЕВАЛУАЦИЈА**: односно да изработат проценка за квалитетот на проектот, врз основа на информациите собрани низ процесот на мониторинг. Основни прашања кои се поставуваат се: дали проектот го остварил очекуваното влијание/корист и што влијаело врз успехот или неуспехот;
- ✚ Да **ПЛАНИРААТ**: врз основа на резултатите од евалуацијата, Одборот донесува одлуки за евентуални промени со цел во понатамошната фаза самата програма на младински банки да биде што поуспешна. Некои прашања за размислување се: на каков вид на проекти би се фокусирале во иднина, дали да се работи повеќе со рурални или урбани средини, кои информации треба да се обезбедат во формуларот за апликација, на кој начин да се промовира програмата, дали нешто треба да се измени при мониторирањето на проектот и сл.

3.5. Промоција на резултатите и размена на искуства

Откако младите успешно ќе ги спроведат своите проекти и ќе достават извештаи за сработеното, членовите на Одборот на младинската банка подготвуваат и организираат промоција на резултатите во просториите на општината/општините. Целта на оваа активност е да се привлече и вниманието на медиумите и да се искористи можноста за

искажување благодарност кон младите, институциите, бизнисите и граѓаните за нивниот придонес кон програмата на младински банки.

На крајот на еден годишен циклус од програмата младински банки, Мрежата на младински банки организира завршен настан на кој се промовираат резултатите од целокупната работа во рамки на програмата и се разменуваат искуства со цел наредната година програмата да се спроведува уште подобро и со поквалитетни активности. На завршниот настан учествуваат и претставниците на општините кои се вклучени во програмата, како и членовите на одборите за младински банки во сите општини во кои се спроведува програмата. Преку оваа активност, се унапредуваат и механизмите за соработка со општините, како и се позиционира самата програма во рамки на општинските стратегии за работа со млади. Размената на искуства помеѓу членовите на одборите на младинските банки најмногу придонесува за зајакнување на соработката помеѓу младинските банки и ја зацврстува улогата на младите во процесите на донесување одлуки што ги имаат во нивните општини преку програмата за младински банки.

Прилог 1: Повик за нови членови на одборот на младински банки

Мрежата на младински банки - Македонија и општината _____ (име на општината) започнаа програма наречена младинска банка _____ (име на општината) со која ќе се поддржат младински иницијативи во општината. Програмата е од млади за млади, тие ќе ја водат младинската банка и ќе одлучуваат кои проекти да добијат поддршка, а од друга страна, младите ќе имаат можност да аплицираат со свои идеи. Првиот чекор од започнувањето на програмата е да се формира Одбор на младинската банка _____ (име на општината), затоа ги покануваме сите млади што живеат на територијата на општината _____ (име на општината) да аплицираат за членство во Одборот на младинската банка.

Неколку зборови за програмата:

Програмата младински банки создава можности за младинските групи да работат на конкретни проекти (културни, спортски и други активности) во согласност со приоритетите и потребите на општината, да учествуваат како активни граѓани во нивните заедници, а членовите на Одборот имаат можност да стекнат знаења и да ги развиваат вештините за управување и лидерство, стекнувајќи се со практично искуство во управувањето со програмата за мали грантови наменети за младите луѓе од општината.

Освен во општината _____ (име на општината), програмата на младински банки предводена од Мрежата на младински банки - Македонија опфаќа _____(број) младински банки во следниве општини: _____ (да се наведат општините).

Фондот на младинските банки е обезбеден од општините, донаторите и бизнис заедницата.

Младинската банка со поддршка на Мрежата на младински банки - Македонија и општината _____ (име на општината) раководена од петочлен Одбор на младинската банка, на возраст од 15-30 години, отвора конкурс за финансирање на проекти (од 20,000 денари до 50,000 денари)¹ иницирани од млади луѓе во општината. Фондот за млади на младинската банка _____ (општина) за 2020 година е _____(вкупна висина на фондот) денари.

Кој управува со Младинската банка во _____ (име на општина)?

Со младинската банка во _____(општина), со поддршка на Мрежата на младински банки - Македонија и општината _____, управуваат пет членови на Одборот, млади луѓе на возраст од 15 до 30 години кои живеат на територијата на општина _____ (име на општината) и се избрани на јавен повик. Врз основа на дефинираните приоритети и потреби на младите, членовите на Одборот имаат улога да управуваат со младинската банка што подразбира одлучување за финансирање и поддршка на проекти на неформални групи млади.

Фонд за младинската банка во _____ (име на општината) за проекти за неформални групи млади:

Висината на вкупниот фонд на младинската банка _____(име) изнесува _____ (висина на фондот). Средствата се обезбедени од општината и Мрежата на младински банки – Македонија.

Повикот и пријавата за членови на Одборот на младинската банка _____ се отворени од _____ (дата на отворање) до _____(дата на затворање на повикот).

Дали си личност која:

- Има од 15 до 30 години и сака да биде активен член на Одборот на младинската банка?

¹ Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

- ✚ Спремна да биде волонтер и да придонесе за работата на Младинската банка најмалку една година почнувајќи од _____ (дата на почеток на работата на Одборот)?
- ✚ Веќе е активна или вклучена во активности со млади во своето училиште и општина?
- ✚ Знае кои се потребите на младите во општината и е подготвена да ја преземе одговорноста за одлуките што ги носи?

Ако се пријавиш и бидеш избран-а, те очекува:

- ✚ Задолжителен тренинг за управување со програмата младински банки;
- ✚ Инфо-средби, обуки и соработка со претставници на општината и Мрежата на младински банки – Македонија;
- ✚ Промовирање на програмата и едукација на младите за мобилизирање на локалните ресурси во твојата општина;
- ✚ Отворање на конкурс на младинската банка за проекти на неформални групи млади во општината;
- ✚ Прием на апликации, читање апликации и избор на апликации, по кои следува интервју за проектите што поминале во втор круг (прелиминарен избор);
- ✚ Интервјуа со млади луѓе кои аплицирале на програмата, одлучување заедно со другите членови на Одборот за тоа кои идеи ќе добијат финансиска поддршка;
- ✚ Известување за резултатите од селекцијата, како до одбиените апликации, така и до прифатените предлог-проекти;
- ✚ Потпишување договори и распределба на средства за одобрени проекти;
- ✚ Мониторинг на имплементацијата на проектот, оценување и известување;
- ✚ Соработка со членовите на одборите на други младински банки во државата.

Формуларот за аплицирање можете да го најдете на mladinskiibanki.mk и како и на веб-страницата на општината _____ (веб страница на општината).

Испрати ја пополнетата пријава до _____ (е-маил на Мрежата на младински банки) најдоцна до _____ (рок за доставување пријави).

Прилог 2: Пријава за членство во Одборот на младинската банка

Мрежата на младински банки - Македонија ја спроведува програмата младински банки која има за цел да го зголеми учеството на младите во развојот на локалните заедници и да поттикне нивна вработливост, преку активно учество во процесите на донесување одлуки и поддршка на активностите на младите луѓе. Затоа преку младинските банки доделуваме неповратни парични средства за проекти иницирани од неформални групи млади.

Мрежата на младински банки - Македонија опфаќа _____ (број) младински банки во следниве општини: _____ (да се наведат општините). Висината на вкупниот фонд на младинската банка _____ (име) изнесува _____ (висина на

фондот). Средствата се обезбедени од општината и Мрежата на младински банки – Македонија.

Младинската банка со поддршка на Мрежата на младински банки - Македонија и општината _____ (име на општината) раководена од петочлен Одбор на младинската банка, на возраст од 15-30 години, отвора конкурс за финансирање на проекти (од 20,000 денари до 50,000 денари)² иницирани од млади луѓе во општината. Фондот за млади на младинската банка _____ (општина) за 2020 година е _____ (вкупна висина на фондот) денари.

1. Име и презиме:

_____

2. Датум и место на раѓање

_____

3. Адреса на живеење

_____

4. Контакт телефон и електронска адреса

_____

5. Образование (средно училиште/факултет)

_____

6. Какви активности спроведуваш / си спроведувал-а во својата локална заедница?

_____

7. Кое е твоето хоби, какви теми те интересираат?

_____

8. Дали си член на некоја организација и ако си, кои се твоите активности во организацијата?

_____

9. Дали активно зборуваш странски јазик и кој?

_____

10. Дали општината _____ (име на општината) има усвоен документ за младинска политика (Стратегија за млади)? Ако да, кои се приоритетните области?

_____

11. Според тебе, кои се главните проблеми на младите во твојата општина (град и село)?

_____

12. Со кои твои квалитети и способности можеш да придонесеш во работата на Одборот на младинската банка?

_____

13. Накратко напиши зошто сакаш да станеш член на Одборот на младинската банка?

_____

14. Дали си запознаен/запозната со работата на Мрежата на младински банки - Македонија?

_____

15. Дали мислиш дека ќе имаш време и волја да волонтираш и активно учествуваш најмалку една година во работата на Одборот за младинската банка во твојата општина?

_____

² Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

_____

16. Дали сакаш нешто да дополниш или објасниш поопширно?

_____

Благодариме за пријавата!

Пополнетата пријава треба да биде испратена по електронска пошта на _____ (е-маил на Мрежата на младински банки – Македонија) најдоцна до _____ (рок за прием на апликации).

Прилог 3: Формулар за оценување на кандидатите на одборот за младински банки

Име и презиме на кандидатот:

_____

Оценете го искуството и знаењето на кандидатот/кандидатката на скала од 1 до 5 каде што 1 стои за „воопшто нема познавања и искуство“, а 5 за „одлични познавања и искуство“:

- Активизам и искуство во работа со млади
1   2   3   4   5
- Кандидатот/кандидатката е запознаен со Стратегијата за млади и ги препознава проблемите и потребите на младите во општината

1   2   3   4   5

- Запознаен-а со основните постулати на Мрежата на младински банки - Македонија

1   2   3   4   5

- Вештини и квалитети со кои може да придонесе за работата на Одборот

1   2   3   4   5

- Подготвеност и интерес да се посвети на волонтерската работа во Одборот

1   2   3   4   5

Напомена:

ВКУПЕН БРОЈ НА БОДОВИ (мак. 25) _____

Датум: _____

Потпис на лицето кое ја врши евалуацијата на апликацијата: _____

Прилог 4: Повик за проекти на неформални групи млади

Младински банки е програма чија главна цел е да го зголеми учеството на младите во процесите поврзани со локалниот развој преку доделување на неповратни парични средства за проекти кои ги креираат и водат неформални групи на млади.

Мрежата на младински банки – Македонија е неформална мрежа на граѓански организации која има за цел да застапува создавање услови за што поголема младинска вработеност преку моделот на младински банки. Основана е во декември 2017 од страна на ЦЕФЕ Македонија (Битола), Младински совет Прилеп, Порака Нова од Струга, Младински сојуз – Крушево, предводени од Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал (Скопје) кои и впрочем заседаваат со мрежата, притоа користејќи го знаењето и искуството на Мозаик Фондација од Босна и Херцеговина. Денес Мрежата на младински банки – Македонија брои 13 членки, меѓу кои и новите осум членки: Мултикултура (Тетово), Младите можат (Скопје), Волонтерски центар - Скопје, Инова Лаб (Битола), Здружение на граѓани за културна соработка – Интеркултура (Скопје), Здружение за мултикултурна интеграција – Инклузија (Охрид), ЛАГ Агро Лидер (Кривогаштани), Платформа за зајакнување на младите (Гостивар).

Мрежата на младински банки во овој состав делува во 4 региони во Република Северна Македонија (Скопски, Полошки, Југозападен и Пелагонија), со цел да се воспостави новиот и иновативен модел во земјава кој ќе треба да донесе клучни промени во младинското вработување. Преку овој модел, не само што младите ќе бидат тие кои ќе поднесат иницијативи за нивната заедница, туку и тие ќе располагаат со средствата и токму младите ќе одлучуваат каков тип на проекти да се поддржат.

Со младинската банка _____ (име на општината), со поддршка на Младиинфо Интернационал и Општина _____ (име на општината), управуваат 5 членови на Одборот за младинската банка, кои се млади луѓе на возраст од 15 до 30 години, избрани на јавен повик и обучени да ја водат програмата за мали грантови. Членовите на Одборот, врз основа на приоритетите и потребите на младите, може да распишат конкурс и да одлучуваат за финансирање на проекти на неформални групи на млади во општината.

Фонд на Младинската банка за проекти на неформални групи во општина _____ (име на општината):

Фондот за младинската банка изнесува _____ (висина на фондот во денари) кои заеднички ги обезбедуваат Мрежата на младински банки – Македонија и општина _____ (име на општината). Младинската банка _____ (име на општината) има отворен повик за предлог проекти од _____ (дата на отворање на повикот) до _____ (дата на затворање на повикот).

Кој може да поднесе предлог проект до Младинската банка _____ (име на општината)?

- ✚ Неформални групи на млади од 15 до 30 години (минимум 3 млади мора да бидат активно вклучени во подготовка и реализација на проектот) кои живеат на територијата на општината _____ (име на општината);
- ✚ Оние кои имаат идеи како да ги подобрат условите за живот на младите во средината во која живеат;
- ✚ Млади кои се активни и имаат волја, пријатели, соседи и други познаници кои се спремни да направат нешто за себе и за својата заедница.

Што поддржува младинската банка?

- ✚ Проекти кои се реализираат на територија на општина _____ (име на општината) и имаат за цел зајакнување на соработката и подобрување на животот на младите на кој било начин;
- ✚ Оригинални, интересни и корисни проекти кои ги поттикнуваат другите млади да се вклучат и да бидат активни членови на заедницата во која живеат;
- ✚ Проекти кои одговараат на локалните потреби и имаат влијание на локалната заедница, а посебно на руралната средина;
- ✚ Посебно се поддржуваат проекти во областа на: културата, рекреативен спорт и слободно време на младите, вработување и образование на младите, здравствена заштита на младите, социјална политика, екологија;
- ✚ Се прифаќаат предлог-проекти кои: имаат јасна идеја, цел и план за реализација, имаат одредено место, време и траење на проектот, ги исполнуваат критериумите

за да добијат поддршка од фондот на младински банки, имаат јасно дефиниран и точен буџет, доставени се пред истекот на рокот за пријавување.

Што НЕ поддржува младинската банка?

- ✘ Проекти на кој главен приоритет им е хуманитарна цел и проекти на поединци, невладини организации, здруженија, политички партии и јавни институции;
- ✘ Проекти кои се повикуваат на каков било облик на насилство и дискриминација и промовирање на алкохол, дрога или нездрав начин на живот;
- ✘ Плати и хонорари за членовите на неформалната група која го реализира проектот;
- ✘ Трошоци за техничка опрема кои се неопходни за реализација на проектот, а кои се поголеми од 30% од бараниот износ од младинската банка;
- ✘ Проекти чија реализација на активностите е во тек или се веќе финансирани од Мрежата на младински банки – Македонија и општина _____ (име на општината).

Колкав е максималниот износ на поддршка што може да го добие еден проект?

Младинската банка _____ (име на општината) ќе поддржи проекти во износ од 20,000 до 50,000 (висина на износот)³ денари.

Задолжително учество на неформалната група на млади!

Неформалната група мора да обезбеди средства (парични, материјални или услуги) од претпријатија, институции или граѓани за проектот во најмалку ист износ како оној што го бара од младинската банка _____ (име на општината). Пример: доколку сакате да направите игралиште, да обезбедите човек (роднина, сосед, пријател, познаник..) кој би го варосувал игралиштето без да наплати работна рака.

Како, на кого и кога можат да се поднесат предлог проекти?

Заинтересираните млади може да го преземат апликацискиот формулар од веб страницата на општината _____ (веб страница на општината), како и од веб страницата на Мрежата на младински банки – Македонија _____ (веб страница на Мрежата).

Пополнетата пријава за предлог проект, заедно со предвидената документација (задолжително да се приложи фотокопија од личните документи на трите членови на неформалната група, како и потврда/доказ за обезбедено учество на други субјекти во проектот) треба да се достават во печатена форма во затворено плико најдоцна до _____ (рок за достава) во архивската служба на општината _____ (име на општината) со назнака: Младинска банка _____ (име на општината).

Кога ќе ја дознаете конечната одлука дали ќе ви биде поддржан проектот и кога ќе започне неговата реализација?

³ Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

Младинската банка _____ (име на банката) ќе ве извести за конечната одлука за поддршка на вашиот проект најдоцна до _____ (дата на известување). Предвидено е сите поддржани проекти да се реализираат во периодот од _____ (дата на почеток) до _____ (дата на крај на имплементацијата).

Важни напомени:

- Фондот на младинската банка _____ (име на општината) за проекти на неформални групи, изнесува _____ (денари, висина на фондот) кои заеднички ги обезбедуваат Мрежата на младински банки – Македонија и општина _____ (име на општината);
- Младинската банка има отворен повик за предлог проекти од _____ (дата на отворање на повикот) до _____ (дата на затворање на повикот);
- Апликацискиот формулар за предлог-проекти можете да го преземете од _____ (веб страници каде што е објавен);
- За време на пополнувањето на апликацијата обратете внимание на критериумите од повикот за предлог проекти и објаснувањата кои се наоѓаат под прашањата во овој апликациски формулар за предлог проекти;
- Предлог проект можат да поднесат неформални групи на млади од 15-30 години (минимум 3 млади мораат активно да бидат вклучени во подготовка и реализација на проектот) кои живеат на територијата на општината _____ (име на општината);
- Ќе бидат поддржани проекти кои ќе се реализираат на територијата на општината _____ (име на општината) и кои имаат за цел зајакнување на соработката и подобрување на животот на младите на кој било начин;
- Ќе бидат поддржани оригинални, интересни и корисни проекти кои ќе ги поттикнат другите млади да се вклучат и да бидат активни членови на средината во која живеат;
- Ќе бидат поддржани проекти кои одговараат на локалните потреби и имаат влијание на локалната заедница, а посебно на руралните средини;
- Се прифаќаат предлог-проекти кои: имаат јасна идеја, цел и план за реализација, имаат одредено место, време и траење на проектот, ги исполнуваат критериумите наведени во повикот за проекти, имаат јасно дефиниран и точен буџет и се доставени пред истекот на рокот за пријавување;
- Посебно се поддржуваат проекти во областа на: културата, рекреативен спорт и слободно време на младите, вработување и образование на младите, здравствена заштита на младите, социјална политика, екологија;
- Младинската банка _____ (име на општината) ќе поддржува проекти во износ 20,000 до 50,000 денари⁴;
- Неформалната група мора да обезбеди дополнителни средства (парични, материјални или услуги) од претпријатија, институции или граѓани за проектот во најмалку ист износ како оној што го бара од младинската банка;
- Младинската банка _____ (име на општината) **НЕ поддржува**: проекти на поединци, невладини организации, здруженија, политички партии и јавни институции, проекти и активности со хуманитарна цел, проекти кои повикуваат на каков било облик на насилство и дискриминација и кои промовираат алкохол,

⁴ Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

дрога или нездрав начин на живот, плати и хонорари за членови на неформалната група која го реализира проектот, трошоци за техничка опрема кои се неопходни за реализација на проектот кои се поголеми од 30% од бараниот износ од младинската банка;

- Апликацискиот формулар со предлог проектот мора да биде пополнет во електронска верзија;
- Потребно е да се одговори што подетално на сите поставени прашања, а јасните и конкретни одговори ќе имаат големо влијание при изборот на проектите;
- Доколку не одговорите на сите прашања или задоцните со доставување на апликациите, истите нема да бидат земени предвид од страна на членовите на Одборот на младинската банка;
- Предвидено е сите поддржани проекти да се реализираат во периодот _____ (период за реализација);

Пополнетиот апликациски формулар со предвидената пропратна документација (задолжително фотокопија од лични документи од трите членови на неформалната група и потврда/доказ за обезбедено учество на други субјекти во проектот) во затворено плико треба да се достават **најдоцна до** _____ (рок за аплицирање), во Архивата на општина _____ (име на општината) со назнака: Младинска банка _____ (име на општината).

Прилог 5: Пријава за предлог-проект

Број на пријава: _____
(Пополнува младинската банка)

Важни напомени:

- Фондот на младинската банка _____ (име на општината) за проекти на неформални групи, изнесува _____ (денари, висина на фондот) кои заеднички ги обезбедуваат Мрежата на младински банки – Македонија и општина _____ (име на општината);
- Младинската банка има отворен повик за предлог проекти од _____ (дата на отворање на повикот) до _____ (дата на затворање на повикот);
- Апликацискиот формулар за предлог-проекти можете да го преземете од _____ (веб страници каде што е објавен);
- За време на пополнувањето на апликацијата обратете внимание на критериумите од повикот за предлог проекти и објаснувањата кои се наоѓаат под прашањата во овој апликациски формулар за предлог проекти;
- Предлог проект можат да поднесат неформални групи на млади од 15-30 години (минимум 3 млади мораат активно да бидат вклучени во подготовка и

реализација на проектот) кои живеат на територијата на општината _____ (име на општината);

- Ќе бидат поддржани проекти кои ќе се реализираат на територијата на општината _____ (име на општината) и кои имаат за цел зајакнување на соработката и подобрување на животот на младите на кој било начин;
- Ќе бидат поддржани оригинални, интересни и корисни проекти кои ќе ги поттикнат другите млади да се вклучат и да бидат активни членови на средината во која живеат;
- Ќе бидат поддржани проекти кои одговараат на локалните потреби и имаат влијание на локалната заедница, а посебно на руралните средини;
- Се прифаќаат предлог-проекти кои: имаат јасна идеја, цел и план за реализација, имаат одредено место, време и траење на проектот, ги исполнуваат критериумите наведени во повикот за проекти, имаат јасно дефиниран и точен буџет и се доставени пред истекот на рокот за пријавување;
- Посебно се поддржуваат проекти во областа на: културата, рекреативен спорт и слободно време на младите, вработување и образование на младите, здравствена заштита на младите, социјална политика, екологија;
- Младинската банка _____ (име на општината) ќе поддржува проекти во износ 20,000 до 50,000 денари⁵;
- Неформалната група мора да обезбеди дополнителни средства (парични, материјални или услуги) од претпријатија, институции или граѓани за проектот во најмалку ист износ како оној што го бара од младинската банка;
- Младинската банка _____ (име на општината) **НЕ поддржува**: проекти на поединци, невладини организации, здруженија, политички партии и јавни институции, проекти и активности со хуманитарна цел, проекти кои повикуваат на каков било облик на насилство и дискриминација и кои промовираат алкохол, дрога или нездрав начин на живот, плати и хонорари за членови на неформалната група која го реализира проектот, трошоци за техничка опрема кои се неопходни за реализација на проектот кои се поголеми од 30% од бараниот износ од младинската банка;
- Апликацискиот формулар со предлог проектот мора да биде пополнет во електронска верзија;
- Потребно е да се одговори што подетално на сите поставени прашања, а јасните и конкретни одговори ќе имаат големо влијание при изборот на проектите;
- Доколку не одговорите на сите прашања или задоцните со доставување на апликациите, истите нема да бидат земени предвид од страна на членовите на Одборот на младинската банка;
- Предвидено е сите поддржани проекти да се реализираат во периодот _____ (период за реализација);

I ПОДАТОЦИ ЗА НЕФОРМАЛНАТА ГРУПА НА МЛАДИ И КОНТАКТ ЛИЦА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ

⁵ Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

(Со предлог проектот неопходно е да се достави и фотокопија од личен документ со слика од контакт лицето, лична карта или ученичка книшка за обебедување доказ за возраста на апликантите)

1. Податоци за членовите на неформалната група на млади и најмалку 3 лица кои го подготвуваат и реализираат проектот

Име и презиме	Возраст	Адреса	Телефон	Е-маил

2. Објаснете нешто повеќе за вашата група и активностите што сте ги спровеле заедно, зошто се собравте, кои се вашите интереси и зошто сакате да работите на овој проект?

3. Дали порано сте реализирале заеднички проекти или слични активности? (Ако да, набројте некои од нив)

4. Дали освен вас тројца / три во подготовката и реализацијата на проектот ќе учествуваат и други млади? (Ако да, ве молиме, набројте ги)

5. Дали имате планови оваа група да продолжи со работа и после завршувањето/реализацијата на овој проект? (Ве молиме, објаснете)

II ИНФОРМАЦИИ ЗА ПРОЕКТОТ

1. Назив на проектот:

_____

2. Место и време на реализација на проектот? (Наведете ја месната заедница/и општината каде што ќе се реализира проектот и точното времетраење на реализацијата на проектот, проектите можат да се реализираат во периодот _____ (период на имплементација)

3. Краток опис на проблемот кој сакате да го решите? (Кој проблем сакате да го решите, колку млади во заедницата се погодени со тој проблем, зошто решавањето на тој проблем е важно за младите и заедницата во која живеат)

_____

4. Целна група (За кого е наменет проектот? Зошто ја избравте оваа целна група? Објаснете ја врската помеѓу проблемот и целната група?)

---

5. Главна цел на проектот? (Зошто сакате да ги спроведете предложените проектни активности, која е главната цел или повод за вашиот проект?) Примери: зголемување на соработката помеѓу младите од различни заедници и квалитетот на културните содржини во местото во кое живеете; давање можност на младите за креативно изразување; промовирање на спортско-рекреативни активности помеѓу младите...)

---

6. Очекувани резултати: (кои ќе бидат директни специфични резултати на вашите активности, на пример: поставен кош на x место и уреден терен со димензии xx, одржан натпревар за најдобри графити во градот, формирана драмска секција, извежбана претстава, изведена претстава...)

---

7. Детален опис на проектот по фази (објаснете ја реализацијата на проектот чекор по чекор, од почеток до крај на проектот. Одговорете на следните прашања: кога, кој, што, како и каде.)

Очекувани резултати (според одговорот на прашањето бр. 6)	Активности (да се набројат оние кои водат кон остварување на целта)	Период на реализација (за секоја активност)	Одговорно лице (кој е задолжен за која активност)
		<i>Пример: Трета недела од август или ако го знаете датумот на пример 20.08. - Три дена во четвртата недела на септември</i>	<i>Пример: Да се наведе име и презиме или повеќе имиња</i>

(Табелата е пример, може да се додадат колони по потреба и просторот надолу користете го за набројување на активности, период на реализација и одговорни личности, ако ви треба повеќе место за опис на проектот, користете дополнителна страница)

8. Кој ќе учествува во реализацијата на проектот? (Имиња и улоги на учесниците во реализација на проекти – задолжително за контакт лицето, дали има и кои се младите кои ќе учествуваат во реализација на проектот)

---

9. Можни проблеми за време на реализацијата на проектот и како би ги решиле? (Дали има некои проблеми за кои знаете дека се можни и објаснете како мислите дека би можеле да ги решите)

III ТРОШОЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ

1. Кој износ на средства го барате од младинската банка ХУ? (Износот може да биде од 20,000 до 50,000 денари)⁶

2. Колкав е износот на обезбедени средства од останати субјекти? Најмалиот износ на обезбедени средства (може да биде во пари и/или материјали/услуги) мора да биде ист со износот кој се бара од младинската банка. Заедно со предлог проектот задолжително морате да приложите потврда од претпријатието, организацијата или граѓаните колкав ќе биде износот за учество и за која буџетска ставка во овој проект.

3. Колкава е вкупната вредност на проектот?

Пополнете ја следната табела (Младинската банка не поддржува плати и хонорари за членовите на неформалната група која го реализира проектот, не поддржува трошоци за техничка опрема кои се неопходни за реализација на проектот, а кои се поголеми од 30% од износот кој се бара од Младинската банка, овие критериуми не се однесуваат на износот кој се бара/обезбедува од други субјекти)

Пример: Назив на буџетска ставка: Боја за фарбање на сидови, Број на единици: 2 канти; Цена по единица/парче: 200 денари/1 канта; Вкупна вредност на ставката (А+Б): 400 денари; Износ кој го побарувате од Младинската банка: 200 денари; Износ обезбеден од друг субјект (фирма _____): 200 денари.

Назив на буџетска ставка	Број на единици (количина)	Цена по единица (парче)	Вкупна вредност на ставката (А+Б)	Износ кој го побарувате од младинската банка А	Износ обезбеден од друг субјект Б
1.					
2					
3					
4					
5					
Вкупен трошок					

(По потреба намалете го или зголемете го бројот на колони и редови)

Со предлог проектот задолжително морате да приложите и потврда од компанија, организација или граѓани во колкав износ ќе бидат дадените средства и за која буџетска ставка во овој проект. Не е неопходно за секоја буџетска ставка која ја барате од Младинската банка да имате обезбедено исто толку средства од друг субјект, туку за

⁶ Висината на грантовите може да биде променета во зависност од вкупната висина на фондот за младинската банка во дадената општина

вкупниот побаран износ од Младинската банка треба да се обезбеди најмалку истоветен износ од друг субјект.

IV ДОПОЛНИТЕЛНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

(Дополнителната документација не е задолжителна да се поседува ниту да се приложи, но доколку имате фотографии, печатени материјали, аудио или видео документација од ваши претходни активности кои можат да помогнат во вашето претставување, слободно можете да ги приложите. Доколку имате препораки за проектот, можете да ги приложите, со тоа што истите не може да ги даде личноста која е член на групата која го предлага проектот).

Ве молиме доколку приложувате дополнителни документи, набројте што се приложува.

Прилог 6: Договор за користење средства помеѓу Мрежата на младински банки и неформалната група

Мрежата на младински банки – Македонија е неформална мрежа на граѓански организации која има за цел да застапува создавање услови за што поголема младинска вработеност преку моделот на младински банки.

Мрежата е основана во декември 2017 од страна на ЦЕФЕ Битола, Младински совет Прилеп, Порака Нова од Струга, Младински сојуз – Крушево, предводени од Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал, кои и впрочем заседаваат со мрежата, притоа користејќи го знаењето и искуството на Мозаик Фондација од Босна и Херцеговина. Денес Мрежата на младински банки – Македонија брои 13 членови меѓу

кои и новите осум членки: Мултикултура, Младите можат, Волонтерски Центар Скопје, Инова Лаб Битола, Здружение на граѓани за културна соработка - Интеркултура, Здружение за мултикултурна интеграција – Инклузија, ЛАГ Агро Лидер, Платформа за зајакнување на младите – Гостивар.

Фондот за младински банки за општината _____ (име на општината) за проекти на неформални групи на млади во 2019 година изнесува _____ (вкупен износ на фондот во денари), од кои _____ (висина на износот) денари ги обезбедува Мрежата на младински банки - Македонија, а износот од _____ (денари) го обезбедува Општина _____ (име на општината).

Во согласност со дефинираните критериуми, Младинската банка _____ (име на општината) распиша конкурс и одобри _____ (број на одобрени проекти) проекти од неформални групи на млади во вкупен износ од _____ (збирен износ на одобрени проекти) денари кои ќе се реализираат во периодот од _____ (период на имплементација).

Со овој договор се дефинираат условите и начинот на користење на неповратни парични средства помеѓу Младиинфо Интернационал и претставникот на неформалната група на млади (во понатамошниот текст Корисник) чиј проект „_____“ (име на проектот) е одобрен од страна на Младинската банка _____ (име на општината).

Цел за доделување на неповратни парични средства

Да му се овозможи на Корисникот реализација на проектот „_____“ (име на проектот) во согласност со деталниот опис на проектните активности кои се прикажани во Анекс 1 (предлог проект) кој е составен дел на овој договор.

Времетраење на договорот

Времетраењето на овој договор е од _____ (период на времетраење). Сите проектни активности и доделените средства мора да се реализираат во наведниот период. Доколку времето определено со договорот не е доволно за успешна реализација на проектните активности кои се прикажани во Анекс 1 на овој договор (предлог проект), Корисникот мора да ги запознае со ова членовите на Одборот на младинската банка во _____ и најмалку 7 дена пред истекот на договорот да достават барање за продолжување на траењето на договорот во писмена форма до Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал со објаснување на околностите и причините заради кои се бара продолжување. Продолжувањето на времетраењето на договорот и реализацијата на проектот може да биде најдоцна до _____ (дата на завршеток на имплементацијата).

Износ на неповратни парични средства

Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал во името на Мрежата на младински банки - Македонија се обврзува дека реализацијата на проектот „_____“ (име на проектот) финансиски ќе ја поддржи во вкупен износ од _____ денари (висина на проектот во денари) неповратни парични средства. Корисникот се обврзува дека мобилизирањето на локални ресурси (средства) ќе го

обезбеди од локалната заедница во износ од _____ денари (износ на средства од локалната заедница) изразени во материјали, пари или услуги.

Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал го задржува правото на запирање на плаќање на определен трошок од проектот, како и правото на поврат на парични средства, или и двете, доколку воочи дека:

- ✚ Финансиските средства се користени во други цели различни од оние наведени во Договорот;
- ✚ Дошло до повреда на која било законска регулатива која влијае на одговорноста на Корисникот или на давателот на средствата по овие средства;
- ✚ Имплементацијата од страна на Корисникот не е задоволителна.
- ✚ Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал може по препорака на членовите на Одборот на Младинската банка _____ (име на банката), односно на предлог на програмскиот менаџер да одлучи дали имплементацијата од страна на Корисникот е задоволителна.

Користење на неповратни парични средства

Одобрените парични средства во вкупен износ од _____ (денари) ќе се користат исклучиво во согласност со буџетот опишан во предлог проектот.

Процедурата за користење на паричните средства е следна:

- ✚ Сите понуди, фактури и сметки мораат да бидат со датум кој одговара на периодот на траењето на договорот.
- ✚ Профактурата/те за наведените трошок/ци од страна на компанијата или продавницата треба да гласат на Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал⁷. Пред да се пристапи кон купување на производ или обезбедување услуга, грантистот (контакт-лицето на младинската група добитник на финансиска поддршка) е должен да достави профактура до одделот за финансии на Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал, на следната е-маил адреса: _____ (е-маил за оддел финансии на Младиинфо). Организацијата најдоцна во рок од 7 работни дена ќе одговори на барањето за набавување на производи/услуги, односно ќе ги нарача производитите/услугите. Само оние фактури и сметки кои ќе гласат на името на Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал ќе се сметаат за важечки. Ве молиме за сите планирани набавки, претходно консултирајте се со одделот за финансии на одговорната организација.
- ✚ **НЕ СЕ ПРИФАКААТ ПООДДЕЛНО ФИСКАЛНИ СМЕТКИ БЕЗ СМЕТКОПОТВРДА И ОБРАТНО, ФАКТУРИ КОИ НЕ СЕ НА ИМЕ НА АСОЦИЈАЦИЈАТА ЗА ЕДУКАЦИЈА МЛАДИИНФО ИНТЕРНАЦИОНАЛ, СМЕТКИ/ФАКТУРИ КОИ СЕ ИСПРАТЕНИ БЕЗ ПРЕТХОДНО ПОПОЛНЕТО БАРАЊЕ ЗА ПЛАЌАЊЕ, ФАКТУРИ БЕЗ ПОТПИС И**

⁷ Во случај кога Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал – Скопје е одговорна за финансиското и оперативното работење на фондот (објаснето погоре).

ПЕЧАТ ОД КОМПАНИЈАТА КОЈА ГИ ИЗДАВА, СМЕТКИ ПОВРЗАНИ СО ТРОШОЦИ ЗА ЛОКАЛНИ ДАВАЧКИ.

- ✚ Доколку услуга врши физичко лице задолжително е потпишување на договор (се потпишува помеѓу Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал и вршителот на услугата). Податоци: Име и презиме, место на живеалиште, ЕМБГ, број на ЛК, тип на услуга и рок на спроведување, повторно е потребно да се испрати барање за нарачка на производи / услуги до организацијата поради подготовка на Договорот. Буџетираниот износ за оваа ставка мора да го вклучува бруто износот.
- ✚ Во случај наведениот/те трошок/ци да надминуваат 30,000 денари, Корисникот се обврзува да достави понуда од најмалку три различни фирми за истиот вид производ или услуга, а се избира најповолната и се приложува барање.
- ✚ Наведените средства по профактурата ќе бидат платени на компанијата најдоцна 7 работни денови од денот кога Младиинфо Интернационал ја добил профактурата.
- ✚ После тоа Корисникот може да го преземе материјалот од компанијата задно со оригиналната фактура / испратница за набавка, а потоа да продолжи со реализација на проектната активност.
- ✚ Корисникот треба да поседува копија од сите сметки за своја лична евиденција.
- ✚ Корисникот мора да ги достави во оригинал сите сметки и фактури кои ќе произлезат од проектните активности до Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал, во спротивно трошоците ќе се сметаат за неоправдани.

Контакт лице во Младиинфо Интернационал

Ве замолуваме да комуницирате за одобрените средства, нивното трошење и оправдување на сметките со одделот за финансии при Асоцијацијата за едукација Младиинфо Интернационал: одговорно лице _____ (име презиме) Директор за финансии на е-маил адреса _____ (е-маил за контакт).

За дополнителни прашања во однос на реализација на проектот можете да го/ја контактирате _____ (име и презиме, функција) на е-маил адреса: _____.

Промоција на проектните активности

Младиинфо Интернационал во текот или после реализацијата на проектните активности во соработка со Корисникот, медиумски ќе ги промовира резултатите од проектот.

Обврска на Корисникот е во случај на медиумска промоција на проектните активности во текот и после реализацијата на проектот, да ја користи следната изјава: **Овој проект е поддржан од страна на Младинската банка _____ (име на банката) со финансиска поддршка на Мрежата на младински банки – Македонија и општина _____ (име на општината).**

Во случај на печатење на промотивен материјал, задолжително е да биде ставено логото на Младиинфо Интернационал, општината и младинската банка (на Ваше барање можеме да ви го доставиме барањето).

Известување

Корисникот на неповратни парични средства е обврзан после реализацијата на проектот да направи финален извештај (наративен и финансиски) и евиденција на волонтери. Формуларот за извештај ќе биде дополнително доставен до корисникот.

Најдоцна десет дена по реализација на проектот, потребно е да се испрати конечен извештај (наративен и финансиски кој вклучува извештај за трошење на средствата на Младинската банка, но и извештај и потврда за потрошените средства кои што се собрани во заедницата) на е-маил: _____ (е-маил адреса) и по пошта на контакт адресата на Младиинфо Интернационал, заедно со оригиналната документација.

Со финалниот извештај Корисникот е обврзан да достави и фото-документација (слики пред и после реализацијата на проектните активности).

Раскинување на договорот и надлежност

Младиинфо Интернационал и Корисникот можат да го раскинат договорот ако не се почитуваат претходно наведените одредби на Договорот.

Сите евентуални несогласувања ќе се решаваат спогодбено,а доколку тоа не е можно надлежност има Основниот суд во Скопје.

Во прилог:

Анекс 1: Предлог проект „_____“ (име на проектот)

Анекс 2: Барање за уплата на парични средства по пресметка

Овој договор е составен од пет примероци од кои еден примерок задржува Младиинфо Интернационал, еден примерок е за локалната организација – потписник на Договорот, еден примерок е за Општина _____- (име на општината), еден примерок за Корисникот, а еден примерок за Младинската банка _____ (име на општината).

За Младиинфо Интернационал:

_____

Извршен директор

Датум: _____

Број на протокол: _____

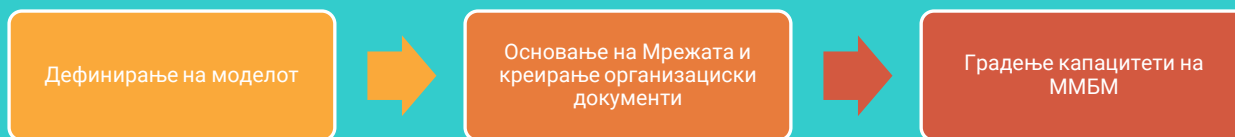
За корисникот:

Ние, долу потпишани членови на неформалната група на млади, одговорно тврдиме дека го прочитавме и го разбираме овој Договор за користење на неповратни средства за нашиот проект и дека ќе се придржуваме на сите прописи и услови на овој Договор.

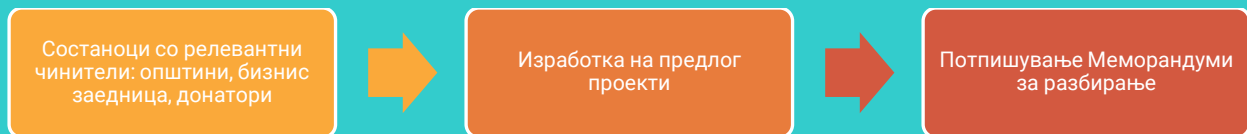
Име и презиме:	ЕМБГ и бр. ЛК	Потпис:
1. _____	_____	_____
2. _____	_____	_____

Прилог 7: Временска рамка за имплементација

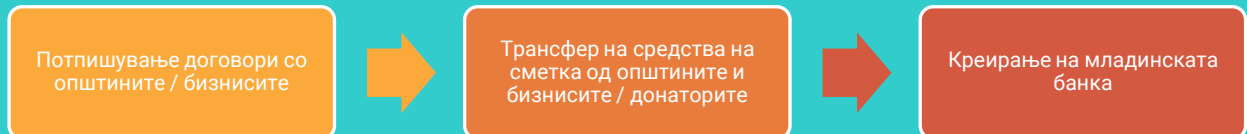
Фаза I: Создавање на Мрежата на младински банки – Македонија (6 месеци)

Фаза II: Претставување на моделот и градење партнерства (3 - 6 месеци)

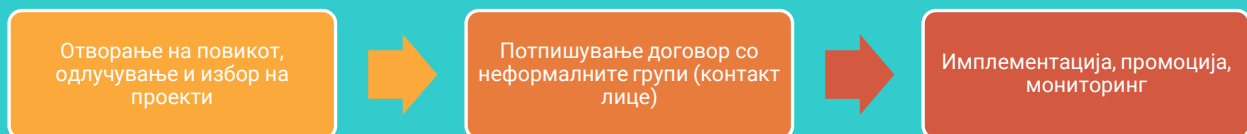
Фаза III: Креирање на фондот на младинската банка (2 - 4 месеци)

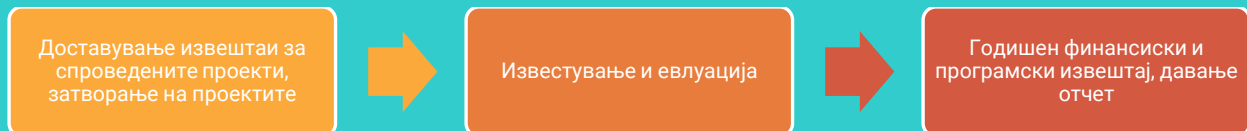
Фаза IV: Воспоставување на Одборот на младинската банка (2 - 5 месеци)

Фаза V: Отворање на повик за проекти и имплементација (5 - 6 месеци)

Фаза VI: Известување и евалуација (2 месеци)

Забелешка: Еден циклус на моделот кога за прв пат се формира младинската банка од моментот кога се потпишува Меморандумот за разбирање и се обезбедени и средства и од бизнис заедницата до затворање на циклусот со извештаи и давање отчет, просечно трае 12 месеци.